Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026– 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 grudnia 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673).

Rada Miasta Katowice
uchwala:

§ 1. Przyjąć Miejski Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do składania Radzie Miasta Katowice, corocznie, począwszy od roku 2027 w terminie do dnia 30 czerwca sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 w roku poprzednim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Miasta Katowice
z dnia ..... 2026 r.

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026- 2030

KATOWICE
dla odmiany

Spis treści

Wstęp 3

Rozdział I Cel główny programu – cele szczegółowe 9

Obszar 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna 9

Obszar 2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej 10

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową 11

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej 12

Rozdział II Sprawozdawczość z realizacji programu 13

Rozdział III Finansowanie programów 13

Wstęp

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

Zgodnie z art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Miejski program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026 – 2030 określa również zadania wynikające z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który zobowiązuje także do realizacji zadań w nim zawartych jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego.

Zjawisko przemocy domowej w odróżnieniu od przemocy incydentalnej jest procesem występującym w określonym czasie, charakteryzującym się swoistym przebiegiem i dynamiką. Ze względu na swoją specyfikę ma tendencję do powtarzania się i eskalacji. Stanowi zatem problem w wymiarze zarówno interpersonalnym jak i intrapersonalnym i dotyczy całości rodziny jako systemu, a jej skutki stanowią poważny problem natury społecznej. Zjawisko to ujmowane jest z różnych perspektyw: prawnej, psychologicznej, społecznej, moralnej, medycznej, historycznej. Każda z nich inaczej charakteryzuje owo zjawisko i opiera się na różnych kryteriach niezbędnych do jego opisu.

Na potrzeby Programu przyjęto następujące rozumienie przemocy domowej oparte o punkt widzenia polityki społecznej na charakterystycznych jej wyznacznikach (Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej): "przemoc domową – należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej",
Określenie "przemoc domowa" odnosi się do dowolnego rodzaju przemocy: fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, za pomocą komunikatorów, jaka ma miejsce w obrębie osób pozostających obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej precyzyjnie określa kogo dotyczy przemoc wskazując m.in.: małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej

wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków oraz małoletniego.

Ze względu na fakt, iż dokonuje się ona w sytuacji dysproporcji sił, czyli ograniczonej zdolności do samoobrony, dotyka ona najczęściej osoby słabsze: kobiety, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne.

Pomimo, iż przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to jej rozmiary szacuje się na podstawie źródeł tzw. rejestrowanych, czyli danych z poszczególnych służb i instytucji stykających się z problemem przemocy domowej.

Dynamikę zjawiska obrazują m.in. dane dotyczące ilości osób korzystających ze wsparcia jakie pozyskuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach jako placówka udzielająca kompleksowej pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy (tabela 1, 2, 3).

Tabela 1. Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Rok	Liczba osób doznających przemocy	Liczba dzieci/osób doznających przemocy	Liczba osób stosujących przemoc	Inne kryzysy/konflikt z pogranicza przemocy	Łączna liczba osób zagrożonych przemocą
2021	231	56	121	437	845
2022	191	44	122	522	879
2023	186	35	159	494	874
2024	169	48	134	483	834
2025	216	69	122	441	848

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Powyższe dane wskazują, że od 2022 do 2024 roku był spadek liczby osób doznających przemocy domowej, korzystających ze wsparcia ośrodka, przy równoczesnym wzroście zgłaszających się osób stosujących przemoc domową. Jednak w 2025 roku liczba osób doznających przemocy domowej jest znacznie wyższa. Może to wynikać m.in.: z doskonalenia narzędzi diagnostycznych, precyzyjnie różnicujących przemoc domową od kryzysu czy konfliktu z pogranicza przemocy, a także profilaktyki w tym wzrostu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej i podejmowanych działań zapobiegawczych oraz bardziej aktywnej pracy służb i instytucji zachęcających do zgłaszania przemocy i korzystania ze wsparcia Ośrodka.

Duże znaczenie ma także wprowadzanie nowych narzędzi chroniących osoby doznające przemocy i powstrzymujące osoby stosujące przemoc od eskalacji ich przemocowych zachowań.

Ciągłe zwiększanie się kompetencji zawodowych i profesjonalizacja działań instytucji i osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej pozwalają na udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy. Warto podkreślić, że podejmowanie kroków wobec osób stosujących przemoc zwiększa skuteczność działań pomocowych na rzecz osób poszkodowanych.

W ramach procedury "Niebieskie Karty" realizowanej przez pracowników socjalnych we współpracy z instytucjami i osobami uprawnionymi do jej uruchomienia w 2025 roku odbyło się 2107 spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych.

Liczbę nowo wszczętych procedur "Niebieskie Karty" w kolejnych latach obrazuje poniższa tabela (tabela 2)

Tabela 2. Liczba realizowanych procedur "Niebieskie Karty" od 2021r. do 2023r.

Instytucja/rok	2021	2022	2023

"Niebieska Karta" Policja	191	243	268
"Niebieska Karta" pomoc społeczna	91	87	97
"Niebieska Karta" oświata	21	32	45
"Niebieska Karta" ochrona zdrowia	12	12	16
"Niebieska Karta" MKRPA	1	0	2
Liczba wszczętych "Niebieskich Kart"	316	374	428
Liczba prowadzonych ogółem „Niebieskich Kart”	856	918	951

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Katowicach

W związku z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nastąpiła zmiana dotycząca uprawnień podmiotów i osób do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”. Do 2023 roku Ustawa wskazywała na podmioty, a w obecnym kształcie wskazuje na profesjonalistów uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” – część A, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba realizowanych procedur "Niebieskie Karty" od 2024r. do 2025r.

L.p	Kategorie spraw	2024	2025
1.	Procedura „Niebieskie Karty” – liczba spraw łącznie prowadzonych	877	940
2.	Procedura „Niebieskie Karty” – liczba spraw uruchomionych	499	542
3.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez funkcjonariusza policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	283	319
4.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez pracownika socjalnego – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	82	84
5.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez nauczyciela – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	46	31
6.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez pracownika Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	2	0
7.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez osobę wykonującą zawód medyczny – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	13	17
8.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez pedagoga, psychologa, terapeutę– liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	65	78
9.	Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez asystenta rodziny- liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	8	12

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Katowicach

Jednym z celów procedury "Niebieskie Karty" jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej. Części z nich konieczne było udzielenie wsparcia w formie schronienia (tabela 4). Liczba osób korzystających z miejsca schronienia uległa nieznacznemu wzrostowi w porównaniu z ubiegłymi latami i jest ona w ścisłej korelacji z zapotrzebowaniem na tego rodzaju wsparcie.

Tabela 4. Liczba osób korzystających z miejsc schronienia

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	15	14	18	12	20

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Policja w ramach swoich działań podejmuje interwencje wobec osób stosujących przemoc chroniąc osoby doznające przemocy. Liczbę interwencji przedstawia tabela 5. Zmiana liczbowa (znaczny spadek) interwencji od 2021 r. wynika z wprowadzanych zmian w klasyfikacji interwencji. W tym wypadku liczba nie ma odzwierciedlenia w podejmowanych działaniach, za to w innych obszarach widać wzrost policyjnych oddziaływań wobec osób uwikłanych w problem przemocy domowej (m.in. procedura „Niebieskie Karty").

Tabela 5. Liczba policyjnych interwencji

Interwencje/rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba interwencji, w tym:	3109	3954	1363	2172	2262
Liczba postępowań wszczętych z art. 207 kk	175	195	217	307	359
Liczba doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień	-	67	-	-	-
Liczba osób zatrzymanych	39	50	54	80	99
Liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	5	12	7	8	29

Źródło: dane Komendy Miejskiej Policji w Katowicach

W ramach działań interwencyjnych mających na celu ochronę dziecka w sytuacji przemocy pracownicy socjalni podjęli interwencję zabezpieczającą życie, zdrowie i dobro dziecka zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Tabela 6 przedstawia liczbę interwencji związanych z zapewnieniem dziecku ochrony przez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

Tabela 6. Liczba dzieci zabezpieczonych w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez umieszczenie w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a	15	22	34	35	27

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Złożoność i specyfika zjawiska przemocy domowej wymusza budowanie adekwatnego i kompleksowego, interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą domową obejmującego oddziaływania o charakterze psychologicznym, socjalnym i prawnym zarówno w obszarze interwencji jak i pomocy długofalowej. Od 2011 roku w mieście Katowice działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W skład Zespołu wchodzą przedstawiciele służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową zarówno doznających jak i stosujących przemoc.

Nowelizacja Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która nastąpiła w 2023 r. umożliwiła zintensyfikowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową poprzez stworzenie możliwości zastosowania środków zapobiegawczych w postaci: nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego

otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakaz kontaktowania się z określoną osobą obejmuje.

Gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny dane wskazują, że rozwiązania takie wdrażane są w mieście Katowice (tabela 7).

Tabela 7. Działania prawne związane z przestępstwami przeciwko rodzinie

Kategoria spraw	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba postępowań w związku z przemocą domową	439	404	399	494	602
Liczba oskarżonych	72	45	67	81	67
Liczba spraw umorzonych	146	103	104	156	165
Liczba odmów wszczęcia postępowań	174	163	151	179	208
Środek zapobiegawczy - zakaz kontaktowania	28	42	42	69	69
Środek zapobiegawczy - nakaz opuszczenia lokalu	44	35	43	49	82
Środek zapobiegawczy - tymczasowy areszt	7	9	5	9	8

Źródło: dane z Prokuratury Katowice Północ, Południe, Wschód, Zachód

Blisko 2/3 postępowań prowadzonych przez Prokuraturę w związku z przemocą domową jest umorzona lub spotyka się z odmową wszczęcia. Zaznaczyć w tym miejscu warto, że każda sprawa wpływająca do organów ścigania traktowana jest indywidualnie, ponieważ przesłanki przemawiające za umorzeniem lub odmową wszczęcia postępowania są takie same (zgodnie z art. 17 Kodeksu Postępowania Karnego) np. gdy osoba poszkodowana odmawia składania zeznań, gdy występuje brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego itp.

W przypadku, gdy któraś z powyższych sytuacji zaistnieje, a przemoc domowa w dalszym ciągu ma miejsce, to osoby poszkodowane nadal objęte są pomocą. Oznacza to, że Grupa Diagnostyczno-Pomocowa nieprzerwanie prowadzi swoją pracę, ponadto istnieje możliwość korzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, pracy socjalnej.

Liczba działań mających na celu zastosowanie środka zapobiegawczego jakim jest zakaz kontaktowania się przez osoby stosujące przemoc, utrzymuje się na podobnym poziomie co w latach poprzednich. Natomiast w przypadku działań mających na celu zastosowanie środka zapobiegawczego, jakim jest nakaz opuszczenia lokalu przez osoby stosujące przemoc, widoczna jest tendencja wzrostowa.

W ramach oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową realizowane są programy stanowiące formę wsparcia i działań naprawczych. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej w latach 2021–2025 na terenie miasta Katowice prowadzone były programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne. Poniżej, w tabeli 8, przedstawiono dane dotyczące realizacji tych programów.

Tabela 8. Liczba osób stosujących przemoc biorących udział w programach

Program/rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób stosujących przemoc domową kierowanych do programów	161	166	166	19	39
Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnym/ psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową	21	20	22	7	6

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Katowicach

Jak pokazują powyższe dane, występuje dysproporcja pomiędzy liczbą osób stosujących przemoc domową biorących udział w zajęciach, a liczbą osób na nie kierowanych. Do 2023r. sytuacja ta wynikała z tego, iż różne podmioty mogły kierować do uczestnictwa w programach dla osób stosujących przemoc, a jednocześnie była dobrowolność uczestnictwa. Od nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do programów korekcyjno-edukacyjnych, jak i psychologiczno-terapeutycznych kieruje grupa diagnostyczno-pomocowa po rozeznaniu sytuacji rodziny i sporządzeniu diagnozy pod kątem występowania przemocy domowej. Nadal istnieje możliwość dobrowolnego uczestnictwa w zajęciach.

Miejski program przeciwdziałania przemocy domowej zakłada zwiększenie współpracy służb, organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości na rzecz bezpieczeństwa osób doznających przemocy
domowej poprzez częstsze zastosowanie środków zapobiegawczych.

Niniejszy program jest kontynuacją działań nakierowanych na doskonalenie współpracy podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemu przemocy, rozwijanie usług adresowanych do osób dotkniętych przemocą domową i stosujących przemoc oraz upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej i informacji o obowiązujących procedurach, formach i miejscach pomocy. Stanowi systemowe a zarazem kompleksowe ujęcie działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy realizując tym samym zadania gminy i powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Adresatami niniejszego programu są mieszkańcy Katowic, w szczególności osoby z problemem przemocy (osoby doznające przemocy, osoby stosujące przemoc, świadkowie przemocy) oraz przedstawiciele służb, instytucji organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział I

Cel główny programu:
Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w mieście Katowice.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Obszar 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Katowice.
- Zmiana postaw wobec zjawiska przemocy domowej, zmiana przekonań wynikających z mitów i stereotypów związanych z przemocą domową.
- Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej z uwzględnieniem mechanizmów przemocy i wskazaniem na ich społeczną szkodliwość.
- Upowszechnienie informacji o obowiązujących procedurach i formach pomocy w mieście Katowice.

Zadanie 1: Opracowanie danych statystycznych umożliwiających określenie skali zjawiska przemocy w mieście Katowice i badanie skuteczności pomocy.
Zadanie 2: Upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, jej skutków oraz dostępnych form pomocy poprzez opracowanie i dystrybucję ulotek, materiałów informacyjnych i edukacyjnych, a także współpracę z mediami w celu zwiększenia świadomości społecznej. Działania realizowane będą we współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz procedur postępowania.
Zadanie 3: Realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, adresowanych do osób dorosłych, rodziców oraz dzieci i młodzieży szkolnej, w tym osób z grup ryzyka nt. problematyki przemocy domowej, metod wychowawczych bez użycia przemocy. Udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci.
Zadanie 4: Realizacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, organizowanie spotkań i pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadanie 5: Doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy na poziomie operacyjnym – powołanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych do pracy z indywidualnym przypadkiem i nadzór nad realizacją ich zadań.
Zadanie 6: Koordynowanie działań Policji, Pomocy Społecznej, Oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ochrony zdrowia i innych instytucji i organizacji pozarządowych w ramach procedury „Niebieskie Karty".
Zadanie 7: Realizacja współpracy z przedstawicielami organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych w obszarze profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji, organizacje pozarządowe, kościoły lub związki wyznaniowe.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych, w tym: informatorów, ulotek;
- liczba realizowanych programów; projektów o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym;
- liczba osób odwiedzających strony internetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.
- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- liczba utworzonych, funkcjonujących Grup Diagnostyczno-Pomocowych;
- liczba spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych (GDP);
- liczba konsultacji przedstawicieli służb i instytucji – spotkań koordynatorów GDP;
- liczba programów/projektów realizowanych w oparciu o współpracę służb, instytucji, organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów przemocy.

Obszar 2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy i ich bliskim.
- Zwiększenie efektywności działań interwencyjnych, w tym prawnych nakierowanych na ochronę osób dotkniętych przemocą domową.
- Ochrona i udostępnienie specjalistycznej pomocy dziecku krzywdzonemu.

Zadanie 1: Rozszerzenie usług adresowanych do rodzin z problemem przemocy domowej - udostępnienie poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego, usług w formie interwencji kryzysowej, schronienia w ramach interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej, w tym terapeutycznej członkom rodzin z problemem przemocy.
Zadanie 2: Realizacja edukacyjnych i terapeutycznych, grupowych programów adresowanych do osób doznających przemocy domowej, nakierowanych na łagodzenie odroczonych szkód wynikających z doznawania przemocy domowej.
Zadanie 3: Udzielanie specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym dzieciom dotkniętym przemocą domową.

Zadanie 4: Realizacja działań interwencyjnych i postinterwencyjnych w ramach Procedury „Niebieskie Karty" Policji, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Żandarmerii Wojskowej, Oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz koordynacja pracy Grup Diagnostyczno-Pomocowych:
- monitoring sytuacji rodzin z problemem przemocy domowej w ramach procedury.

Zadanie 5: Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej.

Zadanie 6: Zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych rodzin z problemem przemocy domowej.

Zadanie 7: Realizowanie działań w ramach interwencji związanych z zapewnieniem dziecku ochrony przez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

Zadanie 8: Przygotowanie osób doznających przemocy domowej do uczestnictwa w procedurach prawnych, ochrony dziecka jako świadka w procesie karnym, tworzenie bezpiecznych warunków do przesłuchań dzieci oraz osób dorosłych dotkniętych przemocą domową.

Zadanie 9. Prowadzenie i rozpowszechnienie informacji o miejscach pomocy oraz telefonach zaufania dla osób doznających przemocy domowej.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Edukacji, Wydział Polityki Społecznej, Prokuratura, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, kościoły lub związki wyznaniowe.

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- liczba osób, którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zabezpieczył schronienie w sytuacji kryzysowej.
- liczba dzieci dotkniętych przemocą domową korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- liczba dzieci, na rzecz których przeprowadzono interwencję, związaną z zapewnieniem ochrony przez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.
- liczba „Niebieskich Kart" uruchomionych przez uprawnione służby, instytucje i organizacje;
- liczba spraw prowadzonych przez organy ścigania;
- liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych;
- liczba udzielonych porad przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

- Zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Zadanie 1: Działania wobec osób stosujących przemoc domową, o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym i wspierającym realizowane zarówno przez podmioty samorządowe, jak i organizacje pozarządowe oraz wypracowanie pomiędzy nimi zasad współpracy.
Zadanie 2: Monitorowanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.
Zadanie 3: Realizacja działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w tym zastosowanie środków zapobiegawczych (np. nakaz opuszczenia lokalu i zakaz kontaktowania).
Zadanie 4: Podejmowanie rozmów interwencyjnych i motywujących z osobami stosującymi przemoc domową, kierowanie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym.
Zadanie 5: Opracowanie i aktualizowanie informatorów o programach adresowanych do osób stosujących przemoc domową i udostępnienie jej organom ścigania i przedstawicielom wymiaru sprawiedliwości.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Prokuratura Rejonowa.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, które zgłosiły się do OIK MOPS;
- liczba osób kierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym/psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym/psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny/psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową;
- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty" część „D";
- liczba osób, wobec których wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Doskonalenie strategii współpracy służb, instytucji, organizacji i kościołów lub związków wyznaniowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozwijanie i doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.
- Monitoring skuteczności podejmowanych działań w obszarze interwencji i pomocy.

Zadanie 1. Organizowanie i realizacja szkoleń dla przedstawicieli służb, instytucji i organizacji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
Zadanie 2: Wdrażanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami uwikłanymi z problem przemocy domowej, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.
Zadanie 3: Realizacja zajęć edukacyjnych i warsztatowych, programów stażowych dla studentów w ramach praktyk studenckich.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Edukacji.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej/superwizji;
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej/superwizji;
- liczba studentów korzystających z praktyk w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;

Rozdział II

Sprawozdawczość z realizacji programu

Prezydent Miasta Katowice corocznie, począwszy od roku 2027 w terminie do 30 czerwca przedkłada Radzie Miasta Katowice coroczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej za poprzedni rok budżetowy.

Rozdział III

Finansowanie programu

Priorytet/zadania	Wyszczególnienie	Realizator	Budżet 2026 rok	Klasyfikacja budżetowa
Obszar 1 Zadanie nr: 1,2,3,4,5,6,7,8 **Obszar 2** Zadanie nr: 1,2,3,4,5,6,7,8,9 **Obszar 3** Zadanie nr: 1,2,3,4,5 **Obszar 4** Zadanie nr: 1,2,3,4	Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy domowej w tym zespół interdyscyplinarny.	MOPS	1 048 531,00 zł	85154 WG 85205 WG 85220 WP
	Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.		11 800,00 zł	85205 ZP
Obszar 2 Zadanie nr: 1,3,8,9	Stowarzyszenie Pomoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej z siedzibą w Katowicach przy ul. Zygmunta Krasińskiego 21, realizujące zadanie: „Prowadzenie poradnictwa dla kobiet i dzieci doświadczających przemocy domowej”.	WPS	108 832,00 zł	85154 WG

Obszar 1 Zadanie nr: 2,3,4 **Obszar 4** Zadanie nr: 1,2,3,4	Wydatki na funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej i Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	PP-P prowadzone przez miasto Katowice	14 822 628,00 zł	85406 WP
RAZEM:			15 991 791,00 zł	-

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.poz.1673) do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 określa również zadania wynikające z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.